

Verpleegkunde en presentie.

Een zoektocht in dialoog naar de betekenis van presentie voor verpleegkundige zorg

door Andries Baart en Miek Grypdonck, uitgeverij Lemma, Den Haag, 2008, ISBN 978 90593108 58, 263blz.,

€30

Presentie” betekent het écht aanwezig blijven bij lijden, zelfs als je aan dat lijden niets kan veranderen. Vier waarden zijn daarvoor heel belangrijk : ontvankelijkheid, relatie, solidariteit en trouw.

Op het eerste zicht lijkt in dit boek religiositeit en presentie te veel aan elkaar gekoppeld. Bij een dieper graven door het boek krijgt men een genuanceerder beeld en wordt er gesteld dat presentie beoefend wordt door mensen van alle filosofische overtuigingen, en niet alleen door de pastores.

Vertrekkend vanuit het perspectief van de patiënt, waarbij uitgelegd wordt wat lijden, eenzaamheid, afhankelijkheid, ... voor hem kan betekenen, wordt er verder gegaan waarom “presentie” in onze moderne zorg zo sterk verminderd is en waarom deze zorg zo klinisch en interventioneel geworden is.

Met duidelijke argumenten en voorbeelden, waarbij de gevoelens van de verpleegkundige en van de patiënt centraal staan, schetsen de twee auteurs hoe je van “goede zorg”, “betere zorg” kan maken en dit voor verschillende doelgroepen in de acute en chronische zorg.

In mijn gesprekken met verpleegkundigen, vooral werkzaam in de ouderenzorg, kom ik heel vaak de zucht naar presentie tegen, samen met de frustratie dat dit toch onmogelijk is. Dit boek gaat tegen dit idee in. Hier krijgt de warme zorg, de oprechte aanwezigheid van de hulpverlener terug de plaats die het verdient.

“Verpleegkunde en presentie” is geen boek dat je vlotjes leest. Het is dan ook de bedoeling van de auteurs om de lezer actief te betrekken bij het denkproces van het waarom en hoe van presentie, en om hem/haar stil te laten staan bij wat presentie voor hen zelf betekent.